

O pečet' Josefa Pekaře

2022/2023



Celkové výsledky

		1. kolo	2. kolo	3. kolo	Body	Bonus	Σ
1.	Adéla Rozsypalová	18 + 2	5 + 2	18 + 1	41	5	46
2.	Zdeněk Pošusta	18	7 + 3	17	42	3	45
3.	Lukáš Vlček	19 + 3	2	18 + 2	39	5	44
4.	Eliška Tondrová	18		15 + 3	33	3	36
5.	Anna Martincová	15		13	28		28
6.	Filip Novotný	20 + 1			20	1	21
7.	Eliška Louková			20	20		20
8.	Štěpán Čížek			19	19		19
9.	Barbora Bártová	18			18		18
	Karolína Hnátková			18	18		18
	Tereza Lerchová	18			18		18
12.	Michelle Jandová	16			16		16
13.	Veronika Finkousová			14	14		14
14.	Eliška Kočicová			13	13		13
	Michaela Urbanová			13	13		13
16.	Ema Žitná			11	11		11
17.	Valentýna Koldová			9	9		9
18.	Tomáš Kracman			8	8		8
19.	Viktorie Beránková		6 + 0,5		6	0,5	6,5
	Anna Štolfová		6 + 0,5		6	0,5	6,5

Řešení I. kola



Poznáš obec, která leží severoseverovýchodně od Mladé Boleslavi?

Jak se tato obec jmenuje a jaké dvě významné památky (církevní a světskou) obraz zachycuje?

Jedná se o Mohelnici nad Jizerou. V jejím středu stojí kostel Nanebevzetí Panny Marie, na svahu nad Jizerou se tyčí zříceniny zámku Zásadka. (3 b.)

Z jaké doby pochází církevní památka, v jakém byla vystavěna slohu?

Kostel byl zřízen v polovině 12. století v románském slohu. (2 b.)

Současná podoba památky se výrazně liší od vyobrazení. Kdy došlo k její přestavbě a co bylo cílem úprav? Jak se jmenoval architekt, který přestavbu řídil? Jmenuj alespoň dvě další přestavby historických památek, na nichž se podílel. V současné době bývá jeho styl práce hodnocen rozporuplně. Vysvětli, co mu bývá vytýkáno a v čem byl naopak jeho přístup inovativní.

K přestavbě došlo roku 1876. Jejím cílem bylo navrátit kostelu původní románskou podobu. Přestavbu řídil Josef Mocker, který se specializoval na tzv. puristické úpravy původně středověkých památek, k nejznámějším patří dostavba Katedrály svatého Víta v Praze a rekonstrukce hradu Karlštejna. Ve snaze propracovat se k nejstarší podobě stavby neváhal zničit novější úpravy, naopak velmi inovativně pořizoval pečlivou dokumentaci prvků, které byly určeny k odstranění. (7 b.)

Výrazně se proměňovala i podoba světské stavby. Ze kdy o ní pocházejí nejstarší doklady? Kdy došlo k její nejvýznamnější přestavbě? V jakém architektonickém slohu byla přestavba provedena a kdo stavbu v této době vlastnil?

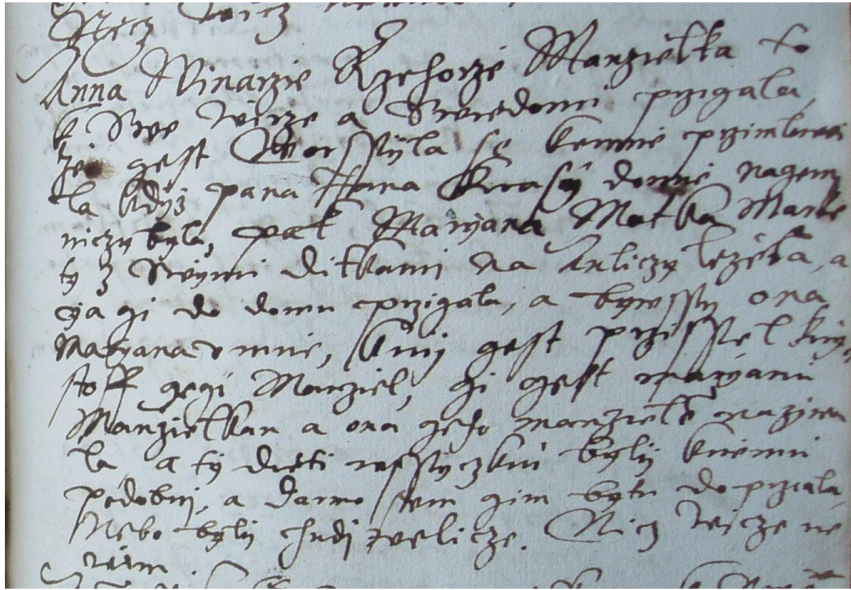
Nejstarší zmínka o Zásadce pochází z roku 1406. Přestavěna byla po roce 1560 v renesančním stylu.

Její vlastníkem tehdy byl Zikmund Vančura z Řehnic. (4 b.)

Nejvýznamnějšími vlastníky stavby byli dva příslušníci českého panského stavu. Zatímco kariéra prvního z nich vyústila v získání významného titulu, druhý z nich ztratil to nejcennější, co měl. O jaké osoby se jednalo a jak se vyvinuly jejich životní osudy?

Jedná se o budoucího krále Jiříka z Poděbrad a Václava Budovce z Budova, jednoho z popravených představitelů stavovského odboje z roku 1621. (4 b.)

Řešení II. kola



Anna, m(l)lynáře Řehoře manželka, to k své víře a svědomí přijala, že jest Voršila se ke mně přimlouvala, když pana Jana Krásy (v) domě nájemnicí byla. Pak Mariana, matka Markéty, s svými dítkami na ulici ležela a já ji do domu přijala. A byvši ona Mariana u mě, k ní jest přišel Kryštof, její manžel. Ji jest, Marianu, manželkou a ona jeho manželem nazývala. A ty děti všickni byly k němu podobny. A (za)darmo jsem jim bytu dopřála, nebo(t) byli chudí velice. Nic více nevím.

O jaký typ textu se jedná (při jaké příležitosti vznikl)?

Jedná se o protokol pořázený při výslechu (1 b.)

O jakých osobách se v textu mluví? V jakém jsou vzájemném vztahu?

Vypovídá Anna, manželka mlynáře Řehoře. Zmiňuje se o jakési Voršile, nájemnici v domě Jana Krásy. Na její přimluvu se ujala Mariany, která je matkou Markéty (a dalších dětí) a manželkou Kryštofa. (4 b.)

V jaké době text pravděpodobně vzniknul? Na základě čeho to lze přibližně určit?

Text je možné přibližně datovat na základě použitého písma. Jedná se o tzv. české novogotické kurzivní písmo, které se užívalo od konce 16. století do počátku 18. století. (2 b.)

Kolikátého je? Určete trojici dat.

O sobotě po svatém Servulovi léta tohoto: Datuje se podle katolického kalendáře, tedy podle svátku svěťce. Svátek svatého Servula připadá na 23. prosinec, správnou odpovědí je 24. prosinec 2022. Protože ale bylo možné odevzdávat úlohy ještě v průběhu ledna, byla by možná i odpověď 30. prosince 2023.

Na svátek Ctihodného Nikona Vyschlého Pečerského léta 7532: Jedná se o byzantský letopočet, užívaný až do 18. století v pravoslavném prostředí. Rok 7532 začne 1. září roku 2023. Svátek Ctihodného Nikona Vyschlého Pečerského připadá na 24. prosinec, správná odpověď je tedy 24. prosinec 2023.

IX Kalendas Ianuarias A. D. MMXXI: V římském kalendáři se datovalo s pomocí tzv. kalend, non a id, tedy prvního, pátého a třináctého dne v měsíci, do nichž se dopočítávaly chybějící dny. V našem datu je tedy potřeba od lednových kalend odečíst devět dní (samotné kalendy v to počítaje), správná odpověď tak je 24. prosinec 2020 (odečtením dní opustíme rok 2021, do něhož náleží lednové kalendy). (3 b.)

Řešení III. kola



Poznáš stavbu ležící jihozápadně od Mladé Boleslavi?

O jakou stavbu se jedná, v jakém slohu je vybudována, z jakého roku pochází? Uveď jména iniciátora stavby, architekta a autora sochařské výzdoby.

Jedná se o barokní pomník císaře Karla VI. v obci Hlavenec. Pomník byl postaven z iniciativy hraběte Františka Antonína Šporka v letech 1724–1725. Autorem návrhu byl František Maxmilián Kaňka, sochařská výzdoba pochází od Matyáše Bernarda Brauna. (6 b.)

Jakou událost stavba připomíná? Co jí iniciátor stavby sledoval? Byla jeho snaha úspěšná?

Pomník připomíná slavnost, kdy císař Karel VI. 2. listopadu 1723 přijal od hraběte Šporka Řád svatého Huberta. Špork marně doufal, že od císaře recipročně získá prestižní Řád zlatého rouna. (3 b.)

Působení tohoto člověka v nedalekém okolí této stavby připomíná jeden zámek, jeden lovecký zámeček a jedna kaple, jež je pozůstatkem většího areálu. O jaké stavby se jedná?

Jedná se o zámek v Lysé nad Labem (s velmi cennou Braunovou sochařskou výzdobou v parku), zámeček Bon Repos a kapli svatého Václava u Káraného, jež je pozůstatkem eremitáže, neboli poustevny. (3 b.)

Okolní lesy byly dlouhodobě využívány jako honitba. Shodou okolností se v okolí od počátku 21. století chová druh zvířete, který zde jeden z majitelů honiteb vysazoval o několik století dříve. O jaké zvíře se jedná? Kdy došlo k prvnímu pokusu o chov tohoto zvířete a jak dopadl? Kdo tento pokus inicioval?

Jedná se o zubra (v současnosti chovaného v Milovicích). Z iniciativy arcivévodě Ferdinanda II. Tyrolského byli zubři vysazeni do lesů kolem Brandýsa nad Labem v roce 1549. Pokus skončil neúspěšně: lesy nebyly ohrazeny a zubři ničili okolní pole, kde nalézali snadnou potravu. (4 b.)

Na jednom z panských honů ve zdejších lesích došlo k nešťastné události. Jeden příslušník české stavovské obce zde zahynul po chybné střele jiného účastníka honu. Kdy k této události došlo a kdo byli její protagonisté?

Císař Karel VI. 10. června 1732 smrtelně zranil knížete Adama Františka ze Schwarzenbergu. (3 b.)

Stavba, kolem které se točí toto kolo dějepisné soutěže, již neleží na území okresu Mladá Boleslav. Nebylo tomu tak ale vždy. Do kdy příslušné katastrální území náleželo mladoboleslavskému okresu? Katastrální území obce Hlavenec bylo součástí mladoboleslavského okresu v letech 1960–2006. (1 b.)